

Ogólnopolski projekt edukacyjny „O tym nie można zapomnieć – spotkania z kobietami, które przeszły piekło obozów i łagrów” 6. edycja

Kolejnymi etapami projektu są:

- lekcje przeprowadzone przez nauczyciela w wybranej klasie według otrzymanych scenariuszy;
- wizyta w miejscu pamięci i jej udokumentowanie;
- zredagowanie przez uczniów listu adresowanego do nieznanego świadka historii
- warsztaty dla zespołów uczniowskich i ich nauczycieli – opiekunów pt. *Jak przygotować się do spotkania ze świadkiem historii i utrwalić to spotkanie w postaci notacji*;
- dwa seminaria, podczas których młodzież spotyka się ze świadkami historii - byłymi więźniarkami obozów i łagrów, historykami, działaczami organizacji pozarządowych i dziennikarzami;
- indywidualne spotkania zespołów uczniowskich ze świadkami historii – kobietami, które były więzione w Ravensbrück i przeprowadzenie notacji historycznej;
- publiczna prezentacja materiałów wypracowanych przez uczniów (na forum szkoły oraz ogólnopolska w Warszawie);
- publikacja przedstawiająca przebieg realizacji projektu oraz wypracowane przez uczniów najciekawsze materiały;
- wyjazd wybranych zespołów na uroczystość obchodów rocznicy wyzwolenia obozu do Niemiec (kwiecień).

Projekt realizowany jest przy współpracy z Urzędem ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, Muzeum Więzienia Pawiak w Warszawie, Muzeum Martyrologii Pod Zegarem w Lublinie, Muzeum w Tykocinie i Fundacją *Ja Kobieta*

Koordynator ogólnopolski: Anna Klimowicz, Biuro Edukacji Publicznej IPN Centrala, ul. Wołoska 7, 02-675 Warszawa, tel. 22 581 86 67; adres e-mail: anna.klimowicz@ipn.gov.pl

Koordynator oddziałowy: Grzegorz Czapski, Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Szczecinie, ul. P. Skargi 14, 71-422 Szczecin, tel. 91 3129411; adres e-mail: grzegorz.czapski@ipn.gov.pl

Czas realizacji: 1 października 2015 r. – 30 czerwca 2016 r.

Cele ogólne:

- dostarczenie uczniom wiedzy na temat dwóch typów władzy totalitarnej – zbudowanej w Niemczech - opartej na ideologii nazistowskiej oraz powstałej w ZSRR - odwołującej się do komunizmu i pojęcia klasy;
- zgromadzenie materiału notacyjnego, stanowiącego punkt wyjścia do refleksji na temat konsekwencji społecznych i psychologicznych ustroju totalitarnego.

Cele szczegółowe/operacyjne:

- Uczniowie i nauczyciele realizujący projekt:
- poszerzą wiedzę na temat sytuacji w świecie, Europie i Polsce na początku XX wieku, a w szczególności będą potrafili wyjaśnić genezę i konsekwencje dwóch totalitaryzmów;

- zdobędą wiedzę na temat deportacji ludności polskiej do nazistowskich obozów i miejsc pracy przymusowej oraz deportacji z Kresów Wschodnich w głąb ZSRR – będą potrafili wymienić okoliczności, w jakich dochodziło do wywózki i miejsca wysiedleń
- zdobędą wiedzę na temat indywidualnych losów kobiet – byłych więźniarek obozów koncentracyjnych i łagrów w czasie II wojny światowej;
- będą znali warunki życia w łagrach i obozach koncentracyjnych;
- dowiedzą się, w jaki sposób przygotowywać się do spotkania ze świadkiem historii, formułować pytania i przeprowadzać rozmowę ze świadkiem historii;
- nauczą się wykorzystywać świadectwa autobiograficzne świadków, które pozwolą im zejść z abstrakcyjnego poziomu podręcznikowych danych statystycznych do poziomu losów konkretnej jednostki;
- nauczą się dokumentowania relacji świadków historii w formie notacji historycznej;
- rozwiną krytyczne podejście do źródeł historycznych;
- rozwiną poczucie empatii i szacunku w stosunku do osób starszych, doświadczonych przez piekło obozów koncentracyjnych i łagrów;
- rozwiną umiejętność pracy w zespole;
- rozwiną umiejętności interpersonalne;
- uświadomią sobie, jakie wartości i postawy pozwoliły przetrwać jednostkom w ekstremalnych warunkach
- uświadomią sobie, jaką tragedią dla ludzkości były totalitaryzmy XX wieku;
- sformułują własne refleksje na temat represyjności systemu totalitarnego;
- docenią *historię mówioną* jako ważne źródło informacji historycznej

Rezultaty pracy, jakie należy przesłać w czasie realizacji projektu w formie elektronicznej na adres: grzegorz.czapski@ipn.gov.pl:

- dokumentacja zdjęciowa z odwiedzin miejsca pamięci oraz wypełnione karty zadaniowe (w formie elektronicznej)
- do wyboru: eseje uczniów (w formie elektronicznej; 2-3 tys. znaków bez spacji) bądź wystawa historyczna złożona z 5 plansz w formacie A1
- notacje (nagrane na płycie DVD wywiady – czas nagrania do 1,5 godz.)
- zwiastuny notacji (wybrane najciekawsze pięciominutowe fragmenty z notacji w celu pokazania ich na prezentacji końcowej nagrane na DVD)

Termin	Działanie
30 października 2015	Zgłaszanie się nauczycieli i uczniów do projektu poprzez przesłanie wypełnionej karty zgłoszeniowej na adres: grzegorz.czapski@ipn.gov.pl Poszukiwanie kolejnych kobiet-świadków historii – byłych więźniarek obozów koncentracyjnych i łagrów – uzupełnianie bazy danych.
Listopad/grudzień	Seminarium na temat: <i>Totalitaryzmy XX wieku i ich konsekwencje społeczne</i> z udziałem historyków, świadków historii, nauczycieli, uczniów.
Październik/grudzień 2015 r.	Wizyta uczniów z nauczycielem w miejscu pamięci – przygotowanie relacji z wizyty, zgromadzenie i przesłanie dokumentacji (zdjęć, kart zadaniowych od uczniów) do koordynatora IPN. Przeprowadzenie przez nauczyciela w szkole cyklu lekcji nt. obozów i łagrów i przesłanie do koordynatora informacji zwrotnej nt. scenariusza zajęć i materiałów do lekcji.
Grudzień/styczeń 2015	Przygotowanie i przesłanie przez uczniów eseju nt. <i>Dlaczego pomimo upływu lat, wciąż mówi się o zbrodniach totalitaryzmów XX</i>

	wieku? lub <i>Spoleczne konsekwencje II wojny światowej</i> (esej w formie elektronicznej o objętości od 2 do 3 tys. znaków bez spacji) lub listu adresowanego do nieznanego ale żyjącego świadka historii. Warsztaty dla uczniów i nauczycieli: <i>Jak przygotować i przeprowadzić wywiad ze świadkiem historii?</i> (2 x 2,5 godz. – część dotycząca komunikacji interpersonalnej i część techniczna obejmująca wskazówki nagrywania wywiadu kamerą.)
Styczeń-kwiecień 2016	Indywidualne spotkania uczniów ze świadkami historii – nagrywanie notacji; Opcjonalnie: opracowanie i wykonanie wystawy historycznej nt. <i>Totalitaryzmy XX wieku i ich konsekwencje społeczne</i> , którą uczniowie zaprezentują podczas seminarium. Wystawa powinna składać się z max. 5 paneli.
do końca kwietnia 2016	Opracowywanie materiałów. Prezentacja projektu w szkole – przesłanie relacji w formie elektronicznej do koordynatorów oddziałowych – zdjęcia, wypowiedzi uczniów i nauczycieli;
do 15 maja 2015	Prezentacja projektu w szkole – przesłanie relacji w formie elektronicznej do koordynatorów oddziałowych – zdjęcia, wypowiedzi uczniów i nauczycieli; zebranie i uporządkowanie relacji; prezentacja organizowana przez Oddziały BEP. Wybór 1-3 zespołów do ogólnopolskiej prezentacji finałowej
16 – 20 maja 2015	Ogólnopolska prezentacja finałowa w Warszawie

Uwagi dodatkowe:

1. Uczniowie chętni do udziału w projekcie dobierają się sami w trzy lub czteroosobowe zespoły.
2. Jeden nauczyciel może zgłosić nie więcej niż pięć zespołów uczniów z jednej szkoły.
3. Każdy zespół powinien dysponować kamerą, która będzie potrzebna podczas warsztatów oraz nagrywania wywiadu ze świadkiem historii.
4. Nauczyciele i uczniowie (samodzielnie lub przy pomocy koordynatorów z IPN) odnajdują świadków historii - **kobiety**, które przebywały w obozie lub łagrze, ewentualnie były deportowane na Sybir podczas II wojny światowej; kontaktują się z nimi i umawiają indywidualnie.
5. Projekt ma pokazać, w jaki sposób odbierają i doświadczają świata **kobiety**, jakimi wartościami się kierują, w jaki sposób wojna wpłynęła na ich losy.
6. W wyjeździe do Niemiec wezmą udział zespoły uczniów (wraz z ich opiekunami – nauczycielami), które prześlą do koordynatora wymagane rezultaty pracy i podczas prezentacji ogólnopolskiej zostaną **najwyżej ocenione** przez komisję oraz inne zespoły.
7. **Materiały do pobrania** (m.in. karta zgłoszenia, scenariusze, karta zadań, kryteria oceny prezentacji) **znajdują się na stronie:** <http://www.pamiec.pl/pa/edukacja/projekty-edukacyjne>